

Toponímia franquista: Cabacés

written by Cabassers.org | 03/04/2023

El [BOGC 119, de 14.11.1933](#), oficialitzava la grafia Cabassers per al municipi que avui en dia té el nom oficial de Cabacés.

La dictadura franquista va derogar la legalitat republicana i va imposar la forma prenortiva "Cabacés" a aquest nom de lloc, fins que el 1983 la Generalitat oficialitzà un altre cop la forma correcta, Cabassers, al DOGC 303, d'11.03.1983. Això es va fer per la disposició transitòria de la llei 12/1982, que deia que "Mentre no en serà aprovat definitivament el canvi, els municipis conservaran el nom actual, per bé que en la seva expressió catalana". En lloc d'aprovar el canvi definitivament, l'Ajuntament de Cabacés va sol·licitar que es tornés a oficialitzar la grafia franquista, cosa que aconseguí, i el DOGC 1101 de 02.02.1989 tornava a oficialitzar la forma "Cabacés", contra el criteri de l'IEC. La il·legitimitat de la imposició franquista no té cap mena d'interrupció, ja que de 1939 a l'actualitat l'Ajuntament de Cabacés no ha aprovat mai cap resolució recuperant la grafia catalana del topònim.

Al municipi de Cabacés hi ha sis tapes de claveguera, d'època de la dictadura, amb la toponímia franquista del municipi inscrita.

FONAMENTS DE DRET:

- 1- L'art. 35.2 de la Llei 20/2022, de 19 d'octubre, de Memòria Democràtica, il·legalitza la simbologia franquista, inclosos els topònims relacionats amb la dictadura.
- 2- L'art. 3.6 reconeix la comunitat, la cultura i la llengua catalanes com a víctimes del franquisme.
- 3- L'art. 4.4 reconeix la política de repressió i persecució contra la llengua i la cultura catalanes durant la guerra

civil i la dictadura.

4- L'art. 30.1 diu que les víctimes definides per aquesta llei tenen dret al reconeixement i a la reparació integral, en les dimensions individuals i col·lectiva, i el 30.1 que l'Administració General de l'Estat desenvoluparà un conjunt de mesures de restitució, rehabilitació i satisfacció, orientades al restabliment dels drets de les víctimes en les seves dimensions individuals i col·lectiva.

Cal entendre, doncs, que les tapes de claveguera de Cabacés amb la toponímia franquista del municipi vulneren l'art. 35.2 de la Llei 20/2022, a la vegada que són una expressió i producte de la repressió que patí la llengua catalana, reconeguda a l'art. 4.4. La llengua, la cultura i la comunitat catalanes, reconegudes com a víctimes del franquisme per l'art. 3.6, tenen dret a la restitució, rehabilitació i satisfacció orientades als restabliments dels seus drets que reconeix l'art. 30. Per tant, no és procedent que les tapes amb aquesta toponímia inscrita hagin de continuar a l'espai públic, ja que refereixen a la dictadura i a la seva repressió lingüística i cultural.

En aquest sentit, el Cens de Simbologia Franquista de Memorial Democràtic ja inclou peces d'aquest estil, amb la toponímia franquista inscrita de Marsá (Marçà), Molá (el Molar) i Vilella Baja (la Vilella Baixa):

3994:

https://banc.memoria.gencat.cat/ca/results/cens_simbologia/3994

3995:

https://banc.memoria.gencat.cat/ca/results/cens_simbologia/3995

3996:

https://banc.memoria.gencat.cat/ca/results/cens_simbologia/3996

3997:

https://banc.memoria.gencat.cat/ca/results/cens_simbologia/3997

3998:

https://banc.memoria.gencat.cat/ca/results/cens_simbologia/3998

3999:

https://banc.memoria.gencat.cat/ca/results/cens_simbologia/3999

Pel que fa al topònim “Cabacés”, l’agència EFE va publicar el 6 de novembre de 2022 una informació titulada “[Los últimos pueblos de España con nombres franquistas](#)” que la inclou entre els topònims de la dictadura que fa retirar la Llei 20/2022, de 19 d’octubre, de Memòria Democràtica:

Per tot això, el 23 de febrer de 2023 vam sol·licitar a la Direcció General de Memòria Democràtica el que s’incloguin al Cens de Simbologia Franquista de Memorial Democràtic sis tapes de claveguera del municipi de Cabacés. L’agost de 2022 [es van negar arbitràriament](#) a incloure aquestes peces al cens, motiu pel qual s’ha tramitat novament la sol·licitud.

Major, 34

Major, 38

Major, 19

Major, 25

Major, 21

Montsià, 2

Podeu col·laborar en la retirada de la toponímia franquista que encara queda a l'espai públic [comunicant l'existència d'elements contraris a la memòria democràtica](#).

[03/04/2023]